

Πολιτική της ΕΕ έναντι της Λευκορωσίας

Σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 12ης Σεπτεμβρίου 2013 προς το Συμβούλιο, την Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης σχετικά με πολιτική της ΕΕ έναντι της Λευκορωσίας (2013/2036(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 26ης Οκτωβρίου 2012 σχετικά με την κατάσταση στη Λευκορωσία μετά τις βουλευτικές εκλογές της 23ης Σεπτεμβρίου 2012¹
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 29ης Μαρτίου 2012 σχετικά με την κατάσταση στη Λευκορωσία²,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 12 Μαΐου 2011 σχετικά με τη Λευκορωσία³,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 20ής Ιανουαρίου 2011 σχετικά με την κατάσταση στη Λευκορωσία⁴,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 12ης Σεπτεμβρίου 2012 σχετικά με την ετήσια έκθεση του Συμβουλίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας⁵,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμα που ενέκρινε στις 14 Δεκεμβρίου 2011 σχετικά με την αναθεώρηση της ευρωπαϊκής πολιτικής γειτονίας⁶,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμα της διάσκεψης της Εθνικής Πλατφόρμας του φόρουμ της κοινωνίας των πολιτών της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης της 1ης Ιουνίου 2013,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 7ης Απριλίου 2011 σχετικά με την αναθεώρηση της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας – Ανατολική Διάσταση⁷,
- έχοντας υπόψη τη δήλωση της Συνόδου Κορυφής της Πράγας του 2009 για την Ανατολική Εταιρική Σχέση,
- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων της 15ης Οκτωβρίου 2012 καθώς και τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1014/2012 του Συμβουλίου της

---

¹ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2012)0410.

² Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2012)0112.

³ EE C 377 E της 7.12.2012, σ. 162.

⁴ EE C 136 E της 11.5.2012, σ. 57.

⁵ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2012)0334.

⁶ EE C 168 E της 14.6.2013, σ. 26.

⁷ EE C 296 E της 2.10.2012, σ. 105.

6ης Νοεμβρίου 2012 σχετικά με περιοριστικά μέτρα εις βάρος της Λευκορωσίας¹,

- έχοντας υπόψη το άρθρο 97 του Κανονισμού του,
- έχοντας υπόψη τη σύσταση εκ μέρους της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων (A7-0261/2013),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι από το 1994 δεν έχουν διεξαχθεί ελεύθερες και δίκαιες εκλογές βάσει εκλογικής νομοθεσίας που συνάδει με τα διεθνή πρότυπα·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αρχή της διάκρισης των εξουσιών καταργήθηκε ουσιαστικά από τη συνταγματική μεταρρύθμιση του 1996 και ότι η πολιτική αντιπολίτευση δεν εκπροσωπείται έκτοτε σε πολιτικούς θεσμούς και δεν είναι σε θέση να συμμετέχει στη διαμόρφωση και υλοποίηση της πολιτικής πορείας της χώρας·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, την ίδια περίοδο, παραβιάστηκαν συστηματικά και μαζικά τα ανθρώπινα δικαιώματα και οι θεμελιώδεις ελευθερίες όσον αφορά, ιδίως, την ελευθερία της έκφρασης, την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι, την ελευθερία του συνέρχεσθαι·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 1997 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ανέστειλε την επικύρωση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης και συνεργασίας και πάγωσε την ενδιάμεση εμπορική συμφωνία· ως εκ τούτου, οι σχέσεις μεταξύ ΕΕ και Λευκορωσίας διέπονται από τη συμφωνία εμπορικής σχέσης και συνεργασίας του 1989·
- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι κατά την περίοδο 2008-2010, οι σχέσεις ΕΕ-Λευκορωσίας σημείωσαν θετική ώθηση όταν η Λευκορωσία έδειξε προθυμία στην ανάπτυξη εποικοδομητικών σχέσεων με την ΕΕ και παρατηρήθηκε κάποια κίνηση στη βελτίωση των συνθηκών για δραστηριότητες της κοινωνίας των πολιτών, της αντιπολίτευσης και του ελεύθερου Τύπου· ωστόσο, η βίαιη καταστολή των διαδηλώσεων που ακολούθησαν τις Προεδρικές εκλογές του 2010 και η κλιμάκωση των μέτρων της καταπιεστικής πολιτικής, όπως η σύλληψη υποψήφιων για το προεδρικό αξίωμα και οι επακόλουθες μαζικές συλλήψεις, οι πολιτικά υποκινούμενες ποινικές διώξεις εκπροσώπων της αντιπολίτευσης και το κύμα καταπίεσης κατά υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ανεξάρτητων μέσων μαζικής ενημέρωσης, οδήγησαν σε σημαντική χειροτέρευση των σχέσεων ΕΕ-Λευκορωσίας·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αρχές της Λευκορωσίας, απορρίπτοντας τις εκκλήσεις της ΕΕ για συμμόρφωση με τα διεθνώς αποδεκτά δημοκρατικά πρότυπα, οδήγησαν την χώρα σε πολιτική αυτό-απομόνωσης την οποία επέβαλαν στον πληθυσμό της·
- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν αναγνωρίζει τη νομιμότητα του κοινοβουλίου της Λευκορωσίας· την τελευταία δεκαετία, μόνο μία επίσημη αντιπροσωπεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου επισκέφθηκε τη Λευκορωσία το 2010·
- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 70 % του πληθυσμού της Λευκορωσίας επιθυμεί αλλαγή στη χώρα· ωστόσο, ένα μέρος του πληθυσμού θεωρεί ότι οι ουσιαστικές αλλαγές στη χώρα θα μπορούσαν αρχικά να οδηγήσουν σε επιδείνωση του βιοτικού επιπέδου².

¹ ΕΕ L 307 της 7.11.2012, σ. 1.

² Στοιχεία από Ανεξάρτητο Ίδρυμα κοινωνικών και οικονομικών μελετών, Απρίλιος 2013.

- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ίσως θα μπορούσε κανείς να περιμένει περισσότερα από τον δημοκρατικό μετασχηματισμό εάν οι μεταρρυθμιστικές ομάδες των πολιτικών ελίτ που κυβερνούν επί του παρόντος δεσμεύονταν να προβούν σε μεταρρυθμίσεις· μεγάλοι καταλύτες ωστόσο θα πρέπει να προέλθουν από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και από ιδιωτικές επιχειρήσεις·
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι η καθιέρωση συνεπούς πολιτικού διαλόγου με τις αρχές της Λευκορωσίας υπό την ανωτέρω προϋπόθεση θα πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών και της αντιπολίτευσης στον πολυσυμμετοχικό διάλογο και στην υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Σύνοδος Κορυφής του Vilnius για την Ανατολική Εταιρική Σχέση θα μπορούσε να αποτελέσει ακόμα μία σημαντική ευκαιρία για τη σταδιακή βελτίωση των σχέσεων μεταξύ ΕΕ και Λευκορωσίας, εφόσον θα έχει προηγηθεί απελευθέρωση και πολιτική αποκατάσταση όλων των πολιτικών κρατουμένων·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ως συνέπεια των ανωτέρω επανεξετάστηκαν και διευρύνθηκαν τα περιοριστικά μέτρα της ΕΕ (επί του παρόντος επιβάλλονται περιοριστικά μέτρα σε 242 άτομα και σε 30 οντότητες), ενώ οι αρχές της Λευκορωσίας συνεχίζουν να απαγορεύουν την είσοδο στη χώρα σε ορισμένους πολιτικούς και αξιωματούχους, περιλαμβανομένων και εκπροσώπων διεθνών οργανώσεων, δημοσιογράφων και εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών·
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η περαιτέρω προσπάθεια προς την κατεύθυνση της ενοποιημένης στρατηγικής και του ενιαίου σχεδίου δράσεως θα μπορούσε να βοηθήσει στην επίτευξη των πολιτικών στόχων της αντιπολίτευσης· λαμβάνοντας υπόψη ότι συγκεκριμένα μέτρα, όπως οι κοινοί κατάλογοι υποψηφίων για τις τοπικές εκλογές του 2014, η κατάρτιση ενιαίου πολιτικού προγράμματος, ή η πρόταση ενός μόνο υποψηφίου για τις προεδρικές εκλογές του 2015, συνιστούν, στο πλαίσιο αυτό, θετικές εξελίξεις·
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ευρωπαϊκός διάλογος που ξεκίνησε το 2012 για τον εκσυγχρονισμό της κοινωνίας της Λευκορωσίας είχε θετική επίπτωση στην έναρξη εποικοδομητικών συζητήσεων στην κοινωνία της Λευκορωσίας σχετικά με τις απαραίτητες μεταρρυθμίσεις στη χώρα και την ευαισθητοποίηση του κοινού σε θέματα της ΕΕ· απαιτείται ωστόσο περαιτέρω ανάπτυξη όσον αφορά τον σχεδιασμό, τον σκοπό, τη στρατηγική και τη διοικητική δομή του διαλόγου αυτού, καθώς και καλύτερος συντονισμός με τις πρωτοβουλίες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης·
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Εθνική Πλατφόρμα του φόρουμ της κοινωνίας των πολιτών της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης αποτελεί σημαντικό και αξιόπιστο εταίρο για την ΕΕ και μοναδικό δίαυλο επικοινωνίας με τον λαό της Λευκορωσίας·
- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι εξακολουθούν να υπάρχουν πολιτικοί κρατούμενοι στην Λευκορωσία¹, περιλαμβανομένου και του Ales Bialatski, υπερασπιστή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και υποψηφίου του Βραβείου Ζαχάρωφ, οι οποίοι έχουν υποβληθεί σε σοβαρά ψυχολογικά και σωματικά βασανιστήρια, συμπεριλαμβανομένων απειλών για τη ζωή τους, αδικαιολόγητων μετακινήσεων, μη ικανοποιητικής υγειονομικής περίθαλψης

---

¹ Στον κατάλογο πολιτικών κρατουμένων περιλαμβάνονται επίσης οι Mikalai Statkevich, Pavel Seviarynets, Eduard Lobau, Mikalay Antukhovich, Mikalay Dziadok και Ihar Alienevich.

και άρνησης να συναντήσουν μέλη των οικογενειών τους· η απελευθέρωση όλων των πολιτικών κρατουμένων και η πολιτική τους αποκατάσταση, καθώς και η πρόοδος της Λευκορωσίας όσον αφορά την εκπλήρωση των διεθνών δεσμεύσεων της χώρας και τον σεβασμό των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, του κράτους δικαίου και των δημοκρατικών ελευθεριών, εξακολουθούν να παραμένουν ως οι βασικές προϋποθέσεις για την εξομάλυνση των σχέσεων ΕΕ-Λευκορωσίας·

- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η μείωση του αριθμού των πολιτικά υποκινούμενων συλλήψεων (από 868 το 2011 σε 235 το 2012, όπως αναφέρει το Κέντρο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα "Viasna ") θα μπορούσε να οφείλεται στην ατμόσφαιρα καταστολής και εκφοβισμού·
- ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πρόσφατες περιοριστικές νομοθετικές τροποποιήσεις οδήγησαν σε περαιτέρω καταστολή σε βάρος της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των ανεξάρτητων μέσων μαζικής ενημέρωσης και των συνηγόρων υπεράσπισης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η γενική κατάσταση όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες είναι λυπηρή και εξακολουθεί να δημιουργεί μεγάλο προβληματισμό όπως τονίζεται στην έκθεση του 2013 του ειδικού εισηγητή του ΟΗΕ για τη Λευκορωσία· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αδράνεια που επέδειξαν οι αρχές της Λευκορωσίας στις εκκλήσεις της διεθνούς κοινότητας συντελεί στην περαιτέρω επιδείνωση των σχέσεων με την ΕΕ και οδηγεί σταδιακά την χώρα σε αυτό-απομόνωση·
- ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2012 οι αρχές της Λευκορωσίας εισήγαγαν νομοθετικές τροποποιήσεις βάσει των οποίων παρέχονται ευρείες εξουσίες στην ΚGB για ελεύθερη χρήση μέτρων καταναγκασμού· λαμβάνοντας υπόψη ότι, βάσει του νέου νόμου, οι υπηρεσίες ασφαλείας μπορούν πλέον απεριόριστα να εισέρχονται σε κατοικίες και να συλλαμβάνουν τόσο πολίτες της Λευκορωσίας, όσο και διπλωμάτες και εκπροσώπους διεθνών οργανισμών που προστατεύονται από ασυλία· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εν λόγω νομοθεσία περιέχει επίσης πρόβλεψη που απαλλάσσει τους πράκτορες της ΚGB από κάθε νομική ευθύνη σε περίπτωση πρόκλησης σωματικής βλάβης σε πρόσωπα επί των οποίων ασκούν βία· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ειδικές δυνάμεις της Λευκορωσίας έχουν αποκτήσει ευρείες εξουσίες για να μπορούν να διαλύουν διαδηλώσεις·
- Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στα τέλη του 2011 εισήχθησαν αλλαγές στη νομοθεσία για τις μαζικές κινητοποιήσεις, σύμφωνα με τις οποίες οι μαζικές διαδηλώσεις διαμαρτυρίας ενδέχεται να στοιχειοθετούν ποινική ευθύνη για παραβίαση της δημόσιας τάξης· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διοργανωτές μαζικών συγκεντρώσεων είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν στις αρχές πληροφορίες σχετικά με τις πηγές χρηματοδότησής τους·
- ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2011 ποινικοποιήθηκε η αποδοχή ξένων επιχορηγήσεων και ότι επεκτάθηκε η έννοια της προδοσίας, παρέχοντας στις αρχές τη δυνατότητα να ασκούν ποινική δίωξη εις βάρος των οργανώσεων και των ατόμων που λαμβάνουν χρηματοδότηση από το εξωτερικό ή συμμετέχουν σε διεθνείς εκδηλώσεις·
- ΚΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2012 το Υπουργείο Δικαιοσύνης της Λευκορωσίας αρνήθηκε να εγγράψει στα αντίστοιχα μητρώα 19 ΜΚΟ και 2 πολιτικά κόμματα, ενώ μέλη των μη καταχωρισμένων οργανώσεων υφίστανται διαρκώς εκφοβισμούς, παρενοχλήσεις και διώξεις στη Λευκορωσία·
- ΚΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Λευκορωσία είναι η μοναδική ευρωπαϊκή χώρα στην οποία

εφαρμόζεται η θανατική ποινή· οι ημερομηνίες των εκτελέσεων δεν γίνονται γνωστές στις οικογένειες των καταδίκων και στο κοινό, η δε σορός των εκτελεσθέντων δεν παραδίδεται στους συγγενείς για ταφή, ούτε και γνωστοποιείται ο τόπος ταφής·

- ΚΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι δύο άτομα εκτελέστηκαν το 2012 παρά το γεγονός ότι η δικαστική διαδικασία εναντίον τους δεν πληρούσε πλήρως τα κριτήρια για δίκαιη δίκη· λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2012 δεν ανακοινώθηκε καμία καταδίκη σε θάνατο έπειτα από μακρά περίοδο, αλλά νέες καταδίκες έγιναν ωστόσο γνωστές μέσα στο 2013·
- ΚΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κατάσταση στη Λευκορωσία μπορεί να χαρακτηριστεί από έλλειψη εμπιστοσύνης στο δικαστικό σύστημα λόγω της ανεπαρκούς ανεξαρτησίας του και των πολιτικά υποκινούμενων αποφάσεων·
- ΚΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Λευκορωσία είναι η μοναδική από τις χώρες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης στην οποία δεν έχει συγκροτηθεί ακόμη επίσημο όργανο για τα ανθρώπινα δικαιώματα·
- ΚΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η λογοκρισία συνιστά σοβαρό πολιτικό ζήτημα στη Λευκορωσία·
- ΚΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Δείκτη Ελευθερίας του Τύπου των Δημοσιογράφων Χωρίς Σύνορα για το 2013, επί συνόλου 179 χωρών, η Λευκορωσία ανέβηκε στην 157η από την 168η θέση που κατείχε παλαιότερα, αλλά εξακολουθεί να παραμένει στη χαμηλότερη θέση από τις χώρες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης (Αζερμπαϊτζάν (156), Ουκρανία (126), Γεωργία (100), Αρμενία (74), Μολδαβία (55))·
- ΚΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι επί του παρόντος είναι περιορισμένη η πρόσβαση σε ανεξάρτητα τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά κανάλια καθώς και σε έντυπα μέσα, τα δε κρατικά μέσα κυριαρχούν όσον αφορά την πρόσβαση στην πληροφόρηση·
- Λ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κατάσταση της ελευθερίας των μέσων μαζικής ενημέρωσης στη Λευκορωσία είναι απαράδεκτη εξαιτίας, κυρίως, της παρενόχλησης που ασκείται σε δημοσιογράφους στους οποίους έχει απαγορευθεί η έξοδος από την χώρα, εξαιτίας των περιοριστικών νόμων όσον αφορά την ελευθερία μετάδοσης των ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών και την ελευθερία διαδικτύου, καθώς και εξαιτίας του επιλεκτικού τρόπου απονομής της δικαισύνης σε ανεξάρτητους δημοσιογράφους όπως αποδεικνύουν οι 3 ποινικές διώξεις που κινήθηκαν το καλοκαίρι του 2012·
- ΛΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2012 οι αρχές της χώρας, χρησιμοποιώντας ψευδείς ισχυρισμούς, δεν επέτρεψαν σε τουλάχιστον 15 ακτιβιστές και δημοσιογράφους να εξέλθουν από τη Λευκορωσία·
- ΛΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι περισσότεροι από τους μισούς πολίτες της Λευκορωσίας έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο· τα ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης παρέχουν νέες δυνατότητες ευρύτερης πρόσβασης για τα ανεξάρτητα μέσα μαζικής ενημέρωσης, παρά το γεγονός ότι σε κρατικά και εκπαιδευτικά ιδρύματα απαγορεύτηκε η πρόσβαση σε ορισμένους ιστότοπους της αντιπολίτευσης·
- ΛΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Λευκορωσία, σύμφωνα με τον πιο πρόσφατο δείκτη ανθρώπινης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών για το 2012, καταλαμβάνει την 50ή θέση σε σύγκριση με τη Ρωσία (55) και τις χώρες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης (Γεωργία

(72), Ουκρανία (78), Αζερμπαϊτζάν (82), Αρμενία (87), Μολδαβία (113)).

- ΛΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ένας από τους βασικούς λόγους της έως ένα βαθμό κοινωνικής σταθερότητας στη χώρα ήταν το σύστημα κοινωνικών παροχών από το οποίο επωφελούνταν ο λαός και, ως αντάλλαγμα, επέλεγε την πολιτική αδράνεια· οι Λευκορώσοι, σε ποσοστό 65 %, λαμβάνουν κρατική υποστήριξη σε διάφορες μορφές, όπως συντάξεις, υποτροφίες, επιδόματα ανεργίας κ.λπ.·
- ΛΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι μπορεί με τεχνητό τρόπο να επιτευχθεί χαμηλό ποσοστό ανεργίας μέσω επιδοτήσεων για τις κρατικές επιχειρήσεις οι οποίες παράγουν το 70% περίπου του ΑΕγχΠ και απασχολούν το 50 % του εργατικού δυναμικού·
- ΛΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κυβέρνηση της Λευκορωσίας καταβάλλει προσπάθειες για την προσέλκυση ξένων επενδύσεων –διαθέτει ειδικευμένο εργατικό δυναμικό, πρόγραμμα ιδιωτικοποίησης, έξι ελεύθερες οικονομικές ζώνες και πάρκο υψηλής τεχνολογίας– αλλά ότι, ωστόσο, στον ιδιωτικό τομέα είναι εμφανής η συστηματική κρατική παρέμβαση·
- ΛΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι μέχρι σήμερα οι αρχές της Λευκορωσίας εξέφραζαν το γεωπολιτικό τους ενδιαφέρον για περαιτέρω οικονομική ολοκλήρωση με τη Ρωσία με τη δημιουργία του ευρασιατικού τελωνείου και της ευρασιατικής οικονομικής ένωσης· παράλληλα, τα τελευταία χρόνια ένα συντριπτικά μεγάλο ποσοστό επί του συνόλου των άμεσων ξένων επενδύσεων στη Λευκορωσία προέρχεται από τη Ρωσία· σύμφωνα με εμπειρογνώμονες, τις τελευταίες δεκαετίες περίπου 700 000 Λευκορώσοι μετανάστευσαν στη Ρωσία, κυρίως στη Μόσχα και στην Αγία Πετρούπολη·
- ΛΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, τόσο από την ΕΕ όσο και από τη Λευκορωσία, παρατηρούνται ορισμένα σημάδια για επανέναρξη της διαδικασίας διαπραγματεύσεων σχετικά με την προσχώρηση της Λευκορωσίας στον ΠΟΕ, ιδίως στο πλαίσιο της προσχώρησης της Ρωσίας στον ΠΟΕ·
- ΛΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πρόσφατες δημοσκοπήσεις που διενεργήθηκαν στο πλαίσιο του έργου "Βαρόμετρο Γειτονίας της ΕΕ" υποδεικνύουν ότι πάνω από το 50 % του πληθυσμού της Λευκορωσίας πιστεύει ότι η ΕΕ θα πρέπει να αυξήσει τον ρόλο της στους τομείς της οικονομικής ανάπτυξης, του εμπορίου και της περιφερειακής συνεργασίας με τη Λευκορωσία·
- Μ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το πρόγραμμα εκσυγχρονισμού που αναγγέλθηκε πρόσφατα από τις αρχές της Λευκορωσίας απευθύνεται κυρίως, σύμφωνα με τους ειδικούς, στην αναβάθμιση της βασικής βιομηχανικής υποδομής ενώ αυτό που χρειάζεται στην χώρα είναι πιο ουσιαστικές οικονομικές μεταρρυθμίσεις και ένα χαρακτηριζόμενο από διαφάνεια επιχειρηματικό περιβάλλον, σε συνδυασμό με μειωμένο κυβερνητικό έλεγχο σε όλους τους επιχειρηματικούς τομείς·
- ΜΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τον Δείκτη Αντίληψης της Διαφθοράς της Διεθνούς Διαφάνειας για το 2012, η Λευκορωσία καταλαμβάνει την 123η θέση σε σύνολο 176 χωρών και επικρατειών σε σύγκριση με την Ουκρανία (144), το Αζερμπαϊτζάν (139), τη Ρωσία (133), την Αρμενία (105), τη Μολδαβία (94) και τη Γεωργία (51)·
- ΜΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Λευκορωσία προσχώρησε πρόσφατα στον μηχανισμό Greco του Συμβουλίου της Ευρώπης για την καταπολέμηση της διαφθοράς και έγινε μέλος του Greta, του μηχανισμού καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων·

- ΜΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Λευκορωσία καλύπτεται από την ευρωπαϊκή πολιτική γειτονίας αλλά, ενόψει της πολιτικής κατάστασης, δεν έχει τεθεί ακόμη σε εφαρμογή κάποιο σχέδιο δράσης·
- ΜΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι παρέχεται σήμερα συνδρομή προς τη Λευκορωσία στο πλαίσιο του εγγράφου στρατηγικής ανά χώρα που καλύπτει την περίοδο 2007-2013·
- ΜΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι χορηγήθηκαν 33,4 εκατομμύρια EUR στη δημοσιονομική προοπτική 2007-2013 για έργα διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ της Λευκορωσίας και των γειτονικών της χωρών από το ευρωπαϊκό μέσο γειτονίας και εταιρικής σχέσης (ΕΜΓΕΣ), ενώ περίπου 60 δήμοι συμμετέχουν επί του παρόντος σε 50 κοινά έργα διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ της Λετονίας, της Λιθουανίας και της Λευκορωσίας·
- ΜΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι επί του παρόντος μόνο 20 εμπειρογνώμονες από τη Λευκορωσία συμμετέχουν στα διάφορα έργα του ΕΜΓΕΣ, σε σύγκριση με τους 120 το 2008·
- ΜΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αρχές της Λευκορωσίας συμμετέχουν ενεργά στις συναντήσεις εμπειρογνομόνων στο πλαίσιο της πολυμερούς πλατφόρμας της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης, ιδίως σε έργα διασυνοριακής συνεργασίας·
- ΜΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι 58 πόλεις και δήμοι της Πολωνίας, 47 της Λιθουανίας και 30 της Λετονίας διατηρούν καρποφόρα συνεργασία με τις πόλεις και τις κοινότητες εταίρους τους στη Λευκορωσία, ενώ η Ευρωπεριφέρεια "Nemunas-Neman-Niemen" που ενώνει τη Λιθουανία, την Πολωνία, την περιφέρεια του Καλίνινγκραντ και τη Λευκορωσία θα μπορούσε να θεωρηθεί, στο πλαίσιο της εκτέλεσης κοινών σχεδίων, παράδειγμα ορθής πρακτικής·
- ΜΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι Λευκορώσοι λαμβάνουν κατά τα τελευταία έτη τον μεγαλύτερο κατά κεφαλή αριθμό θεωρήσεων Σένγκεν στον κόσμο· υποχρεώνονται ωστόσο να δαπανήσουν πολύ περισσότερα χρήματα και, σε πολλές περιπτώσεις, χρόνο και κόπο, για την απόκτηση της θεώρησης σε σχέση με τους πολίτες άλλων χωρών της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης ή με τους πολίτες της Ρωσίας·
1. απευθύνει τις ακόλουθες συστάσεις στην Ύπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας/Αντιπρόεδρο της Επιτροπής (ΥΕ/ΑΕ), την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), το Συμβούλιο, την Επιτροπή, και τα κράτη μέλη: ότι θα πρέπει
- α) να παροτρύνουν τις αρχές της Λευκορωσίας να κάνουν σεβαστά τα ανθρώπινα δικαιώματα και το έργο για τη δημοκρατική μετάβαση, με στόχο τη λήξη της αυτό-απομόνωσης της χώρας από την υπόλοιπη Ευρώπη·
  - β) να επαναλάβουν ότι απόλυτη προϋπόθεση για να σημειωθεί πρόοδος στις διμερείς σχέσεις, η οποία θα μπορούσε να οδηγήσει στη σταδιακή άρση των περιοριστικών μέτρων της ΕΕ καθώς και στο ξεπάγωμα των σχέσεων ΕΕ-Λευκορωσίας, είναι η άνευ όρων και άμεση απελευθέρωση όλων των εναπομεινάντων πολιτικών κρατουμένων και, ταυτόχρονα, η αποκατάσταση των πολιτικών και αστικών δικαιωμάτων τους·

Σχετικά με την πολιτικό διάλογο

- γ) να εκμεταλλευτούν το πλεονέκτημα που προσφέρει η Προεδρία της Λιθουανίας και η Σύνοδος Κορυφής της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης στο Vilnius ως ακόμη μία σημαντική ευκαιρία για τη βελτίωση των σχέσεων με την Λευκορωσία, και τούτο ευθύς μόλις απελευθερωθούν όλοι οι πολιτικοί κρατούμενοι, έχοντας κατά νου, αφενός, την επανέναρξη του πολιτικού διαλόγου επί θεμάτων που άπτονται, μεταξύ άλλων, των δημοκρατικών μεταρρυθμίσεων, των ελεύθερων και δίκαιων εκλογών, του σεβασμού του κράτους δικαίου, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών και, αφετέρου, τη συνεργασία με την αντιπολίτευση και την κοινωνία των πολιτών, υπό τον όρο ότι οι αρχές της χώρας θα επιδείξουν σεβασμό προς αυτές τις βασικές αξίες·
- δ) λαμβάνει υπό σημείωση την αποφυλάκιση του Dzmitry Dashkevich και του Aliaksandr Franskevich, τον Αύγουστο και τον Σεπτέμβριο 2013 αντιστοίχως· αποδοκιμάζει εν τούτοις το γεγονός ότι αυτοί οι πολιτικοί κρατούμενοι ξαναβρήκαν την ελευθερία τους μόνον αφού εξέτισαν στο ακέραιο τις ποινές φυλάκισής τους·
- ε) να χειριστούν με τον βέλτιστο τρόπο την προσωρινή και υπό όρους άρση από τον κατάλογο απαγόρευσης θεωρήσεων της ΕΕ του σημερινού υπουργού εξωτερικών με σκοπό τη διεύρυνση των κύριων και ζωτικών διπλωματικών διαύλων επικοινωνίας με την Λευκορωσία, και ιδιαίτερα για να διευκολυνθεί η συμμετοχή του στη Σύνοδο Κορυφής της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης, αυτό είναι κάτι που προέχει στη δημιουργία ουσιαστικού διαλόγου για την απελευθέρωση των πολιτικών κρατουμένων· να παραμείνουν, παρ' όλα αυτά, σταθερά στη θέση τους όσον αφορά την απαγόρευση θεωρήσεων και τη δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων όσων εμπλέκονται άμεσα σε παραβιάσεις προτύπων δημοκρατικών εκλογών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων·
- στ) να διεξαγάγουν μία σε βάθος αξιολόγηση του σημερινού καθεστώτος της ΕΕ για την επιβολή περιοριστικών μέτρων σε βάρος υπαλλήλων και οντοτήτων της Λευκορωσίας με σκοπό, εφόσον απαιτηθεί, τη βελτίωση της αποτελεσματικότητάς τους και την προσαρμογή του πεδίου εφαρμογής τους, της φύσης και της εγκυρότητάς τους με δημιουργικό τρόπο στις εξελίξεις που συμβαίνουν στη χώρα και στις σχέσεις της με την ΕΕ·
- ζ) να προετοιμάσουν έναν στρατηγικό 'οδικό χάρτη', εμπνεόμενο από το Κοινό Ενδιάμεσο Σχέδιο και βασιζόμενο στην αρχή 'περισσότερα για περισσότερα' ο οποίος θα περιλαμβάνει τομείς προτεραιότητας για μεταρρυθμίσεις στη Λευκορωσία με στόχο τη βελτίωση των σχέσεων και την αποτελεσματική συνεργασία στο πλαίσιο της ΕΠΓ, υπό τον όρο ότι θα ληφθούν συγκεκριμένα μέτρα προς την κατεύθυνση των δημοκρατικών μεταρρυθμίσεων·
- η) μόλις οι εκλογές αναγνωριστούν ως ελεύθερες και δίκαιες από διεθνείς οργανισμούς, να προβούν σε διαβουλεύσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τη συμπερίληψη νέων προτάσεων περί διακοινοβουλευτικών σχέσεων, τόσο σε διμερές πλαίσιο όσο και στους κόλπους της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης Euronest, διατηρώντας ταυτόχρονα την υποστήριξη της ΕΕ στις δημοκρατικές δυνάμεις και την κοινωνία των πολιτών της Λευκορωσίας·
- θ) να εξασφαλίσουν, σύμφωνα με το άρθρο 24 της Συνθήκης ΕΕ, την υποστήριξη των κρατών μελών για την θέση της ΕΕ όσον αφορά την Λευκορωσία και τη

συμμόρφωση των διμερών τους σχέσεων με τις δράσεις της ΕΕ· να τονίσουν ότι μια ισχυρή δέσμευση όλων των κρατών μελών της ΕΕ -καθώς και άλλων δημοκρατικών χωρών- να ενεργούν ενωμένα μπορεί να προωθήσει επιτυχώς τις καθολικές δημοκρατικές αξίες και μεταρρυθμίσεις στη Λευκορωσία·

- ι) να ενθαρρύνουν τον διάλογο με υπαλλήλους που δεν είχαν εμπλακεί προσωπικά στις καταστολές με στόχο την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ ΕΕ και Λευκορωσίας· να συμβάλουν στην αλληλεπίδρασή τους με την κοινωνία των πολιτών της Λευκορωσίας, με απώτερο σκοπό τη διευκόλυνση των μεταρρυθμίσεων·
- ια) να ενθαρρύνουν την ευρύτερη κοινωνία των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των συνδικάτων και των εκπροσώπων των επιχειρήσεων καθώς και της πολιτικής αντιπολίτευσης, με σκοπό να αυξηθεί η συμμετοχή τους στον διάλογο για τον εκσυγχρονισμό της κοινωνίας· επί τη βάση των συστάσεων που καταρτίστηκαν από την Εθνική Πλατφόρμα του φόρουμ της κοινωνίας των πολιτών, να διοργανώσουν ανοικτές δημόσιες διαβουλεύσεις με θέμα τον σχεδιασμό, τον σκοπό, τη στρατηγική και τη διοικητική δομή του· να υποστηρίξουν περαιτέρω τον διάλογο μέσω της απαραίτητης οικονομικής βοήθειας και εμπειρογνομosύνης, και να ενισχύσουν την εκστρατεία επικοινωνίας για το περιεχόμενο και τα προσδοκώμενα αποτελέσματά του·
- ιβ) να εξασφαλίσουν ότι η όποια συμμετοχή των αρχών στο διάλογο για τον εκσυγχρονισμό, παράλληλα με την ισότιμη συμμετοχή της δημοκρατικής αντιπολίτευσης και της κοινωνίας των πολιτών, διεξάγεται με απόλυτο σεβασμό στις δημοκρατικές αρχές, θέτοντας ως στόχο την ανάπτυξη μιας ανταγωνιστικής οικονομίας, την ενθάρρυνση της διεξαγωγής δημοκρατικών μεταρρυθμίσεων και την ανάπτυξη μιας πλουραλιστικής κοινωνίας και ενός κράτους δικαίου·
- ιγ) να βεβαιώσουν ότι η κοινωνία των πολιτών θα παραμείνει ζωτικός παράγοντας στον πολιτικό διάλογο με την ΕΕ για την ενθάρρυνση της δημοκρατικής αλλαγής στη Λευκορωσία και να υποστηρίξουν κατά συνέπεια την ιδέα δημιουργίας μιας διάσκεψης της κοινωνίας των πολιτών στο Vilnius εν αναμονή της τρίτης Συνόδου Κορυφής της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης·
- ιδ) να αξιοποιήσουν στο έπακρο το Ευρωπαϊκό Ταμείο για τη Δημοκρατία (ΕΤΔ) με στόχο την παροχή υποστήριξης στους καιρίους παράγοντες που εργάζονται για τη δημοκρατία και τα ζητήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Λευκορωσία, εστιάζοντας την προσοχή σε όσους δυσκολεύονταν να αποκτήσουν πρόσβαση στην παραδοσιακή υποστήριξη της ΕΕ·
- ιε) να παροτρύνουν τη Ρωσία και τις χώρες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης να καλέσουν τη Λευκορωσία να προβεί στην άμεση και άνευ όρων απελευθέρωση όλων των πολιτικών κρατουμένων, καθώς και στην πολιτική τους αποκατάσταση, και να απόσχει στο εξής από οιοσδήποτε πολιτικά υποκινούμενες παρενοχλήσεις·
- ιστ) να διασφαλίσουν ότι η ΕΕ και οι εκπρόσωποι των κρατών μελών που επισκέπτονται τη Λευκορωσία θα συνεχίσουν τις τακτικές επαφές με τους εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών και της αντιπολίτευσης, προκειμένου να διασφαλιστεί μια ισορροπημένη συμμετοχή όλων των μερών στη διαδικασία που αφορά τις σχέσεις ΕΕ-Λευκορωσίας·

- ιζ) να εξετάσουν κάθε διαθέσιμη πολιτική επιλογή με σκοπό να ενθαρρυνθεί η Λευκορωσία:
- να εφαρμόσει πλήρως τις μεταρρυθμίσεις του εκλογικού κώδικα με βάση τις συστάσεις του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη/Γραφείου των Δημοκρατικών Θεσμών και των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων (ΟΑΣΕ/ΓΔΘΑΔ), με στόχο τη συγκρότηση ενός πλουραλιστικού πολιτικού συστήματος βασισμένου σε ελεύθερες και δίκαιες εκλογές, όπου οι πολιτικές ιδέες προκύπτουν από γνήσιο πολιτικό ανταγωνισμό ανάμεσα στα πολιτικά κόμματα ως συστατικού στοιχείου της δημοκρατίας·
  - να επιτρέψει την επαναλειτουργία του κλειστού γραφείου του ΟΑΣΕ στο Μινσκ·
  - να άρει όλα τα εμπόδια και τους περιορισμούς που έχουν επιβληθεί στην δημοκρατική αντιπολίτευση, σε οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και σε ΜΚΟ όσον αφορά την άσκηση της ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι, της ελευθερίας της έκφρασης, της ελευθερίας της κυκλοφορίας, της ελευθερίας του συνέρχεσθαι ειρηνικά και της ελευθερίας της σκέψης, περιλαμβανομένης και της εξάλειψης τυχόν εμποδίων στην καταχώριση, καθώς και εμποδίων στην απρόσκοπτη λειτουργία και παραλαβή της τεχνικής συνδρομής για διεθνή ανάπτυξη· να προβεί σε μεταρρύθμιση των διατάξεων του Ποινικού Κώδικα που αφορούν τη συμμετοχή σε μη καταχωρισμένους οργανισμούς·
  - να εισαγάγει τις απαραίτητες θεσμικές αλλαγές για την εξασφάλιση της ανεξαρτησίας του δικαστικού συστήματος, σύμφωνα με τις συστάσεις του ειδικού εισηγητή του ΟΗΕ για την ανεξαρτησία δικαστών και δικηγόρων, καθώς και της ανεξαρτησίας των δικηγόρων τροποποιώντας και εφαρμόζοντας με τον κατάλληλο τρόπο τον νόμο περί δικηγορίας·
  - να μην προβεί στην εκτέλεση των ατόμων που καταδικάστηκαν σε θάνατο το 2013, και να εισαγάγει μορατόριουμ μέχρι την οριστική κατάργηση της ποινής του θανάτου·
  - να εφαρμόσει τις αποφάσεις που ελήφθησαν επί των μεμονωμένων υποθέσεων από την Επιτροπή Ανθρώπινων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ και την Ομάδα Εργασίας του ΟΗΕ για την Αυθαίρετη Κράτηση, καθώς και τις συστάσεις που εξέδωσε το 2011 η Επιτροπή του ΟΗΕ κατά των βασανιστηρίων με σκοπό να δοθεί τέλος στην απάνθρωπη και ταπεινωτική μεταχείριση·
  - να συνεργαστεί πλήρως με τον ειδικό εισηγητή του ΟΗΕ για την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Λευκορωσία για να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά οι σοβαρές ανησυχίες που εκφράστηκαν στην έκθεσή του τον Απρίλιο του 2013 και, ως ένα πρώτο βήμα, να του χορηγηθεί άδεια εισόδου στη χώρα·
  - να εκσυγχρονίσει πλήρως το σφραγιστικό σύστημα και να εντείνει τη συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης, υπογράφοντας πρωτίστως την

Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την πρόληψη των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης και ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας και παρέχοντας στην Επιτροπή για την πρόληψη των βασανιστηρίων τακτική πρόσβαση σε κρατητήρια, ιδίως σε αυτά στα οποία βρίσκονται φυλακισμένοι πολιτικοί κρατούμενοι και υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων· να επιτρέψει την πρόσβαση σε εκπροσώπους από άλλες συναφείς διεθνείς και εθνικές οργανώσεις, αλλά και σε διπλωμάτες, σε ομάδες της κοινωνίας των πολιτών καθώς και σε μέλη των οικογενειών πολιτικών κρατουμένων που βρίσκονται στις φυλακές της Λευκορωσίας·

- να συγκροτήσει ένα ανεξάρτητο και πλήρως λειτουργικό εθνικό ίδρυμα ανθρωπίνων δικαιωμάτων εν είδει, ενδεχομένως, διαμεσολαβητή·
  - να εξασφαλίσει ίσες ευκαιρίες και ίσα δικαιώματα για όλες τις μειονότητες και να παράσχει εγγυήσεις για την ένταξη και αμερόληπτη αντιμετώπισή τους και, επιπλέον, να διασφαλίσει την εξομάλυνση της κατάστασης της Ένωσης Πολωνών της Λευκορωσίας· να θέσει τέρμα στην περιθωριοποίηση της μειονότητας των Ρομά, να σημειώσει πρόοδο όσον αφορά τον σεβασμό των θρησκευτικών δικαιωμάτων και ελευθεριών, και να εξασφαλίσει ότι θα παύσουν οι διακρίσεις σε βάρος των λεσβιών, των ομοφυλόφιλων, των αμφιφυλόφιλων και των διεμφυλικών πολιτών (ΛΟΑΔ)·
- ιη) όσον αφορά την πραγματική ελευθερία των μέσων μαζικής ενημέρωσης και την πρόσβαση σε αυτά, να προβούν στις ακόλουθες ενέργειες: να παροτρύνουν τη Λευκορωσία να άρει τους περιορισμούς διαπίστευσης που εφαρμόζονται στους δημοσιογράφους, καθώς και τους περιορισμούς στη χρήση της δορυφορικής τηλεόρασης, και να εντατικοποιήσει την χρηματοδοτική και τεχνική αρωγή της ΕΕ σε κάθε είδους ανεξάρτητο μέσο μαζικής ενημέρωσης (εντός και εκτός της χώρας) προκειμένου να διασφαλιστεί η βιώσιμη λειτουργία τους και η ευρύτερη δυνατή πρόσβαση του κοινού σε αυτά· να παράσχουν βοήθεια με στόχο την ολοκλήρωση της υποβολής αιτήσεων για τα ευρωπαϊκά προγράμματα ενίσχυσης και την ανάπτυξη κοινών σχεδίων και κοινοπραξιών με διεθνή πρακτορεία τύπου και ξένα μέσα ενημέρωσης·

Σχετικά με την συνεργασία στους τομείς της οικονομίας και της ενέργειας

- ιθ) να επιδιώξουν τη δημιουργία εποικοδομητικού τεχνικού διαλόγου ΕΕ-Λευκορωσίας για τις μακροοικονομικές εξελίξεις και τα δημοσιονομικά θέματα ώστε να επιτύχουν μια αξιόπιστη δέσμευση εκ μέρους της Λευκορωσίας για μακροοικονομικές και διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, περιλαμβανομένης της ιδιωτικοποίησης των κρατικών επιχειρήσεων, της απελευθέρωσης των τιμών του εμπορίου και του τραπεζικού συστήματος, της ανάπτυξης κατάλληλου κοινωνικού δικτύου ασφαλείας, και της καταπολέμησης της διαφθοράς·
- κ) να δώσουν μεγαλύτερη έμφαση στο γεγονός ότι οι προαναφερθείσες μεταρρυθμίσεις, υπό τον όρο ότι έχουν εκπληρωθεί οι βασικές πολιτικές προϋποθέσεις, είναι ζωτικής σημασίας για την οικονομική ανάπτυξη της Λευκορωσίας, θα διευκόλυναν τις ευρωπαϊκές επενδύσεις και τη χορήγηση διεθνών δανείων, θα μπορούσαν να στείλουν ένα θετικό μήνυμα για την εξάλειψη των υφιστάμενων εμποδίων όσον αφορά τις διαπραγματεύσεις στο πλαίσιο του ΠΟΕ και, συνεπώς, θα επέτρεπαν την περαιτέρω ένταξη στην παγκόσμια οικονομία·

- κα) να προσφέρουν τεχνική συνδρομή ώστε να δημιουργηθεί ευνοϊκό επιχειρηματικό περιβάλλον με σκοπό να καθιερωθούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού, να υπάρξει ασφάλεια των επενδύσεων και να παρασχεθούν ίσες ευκαιρίες για όλες τις επιχειρήσεις και ειδικότερα τις ΜΜΕ·
- κβ) να συνεργαστούν περαιτέρω με τη Λευκορωσία για ζητήματα απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης ανθρώπινου κεφαλαίου και των δεξιοτήτων που ανταποκρίνονται στη ζήτηση της αγοράς εργασίας·
- κγ) να ενθαρρύνουν τη Λευκορωσία να εφαρμόσει τις συστάσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) ειδικότερα σε ό,τι αφορά την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι, την καταχώριση και τις δραστηριότητες των ανεξάρτητων συνδικαλιστικών οργανώσεων· να παροτρύνουν τη Λευκορωσία να τροποποιήσει τη νομοθεσία της με σκοπό να εξασφαλιστεί ότι οι εργαζόμενοι θα μπορούν ελεύθερα και χωρίς κανέναν περιορισμό να παραιτούνται από την εργασία τους, είτε είναι στον δημόσιο είτε στον ιδιωτικό τομέα·
- κδ) να καλέσουν τη Λευκορωσία να εφαρμόσει τα υψηλότερα διεθνή πρότυπα ασφαλείας και να διεξαγάγει μια πραγματικά ανεξάρτητη εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων όσον αφορά την κατασκευή νέων πυρηνικών εργοστασίων παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος αλλά και τη λειτουργία όλων των υφισταμένων, βελτιστοποιώντας την εμπειρογνωμοσύνη και εξασφαλίζοντας χρηματοδότηση από όλα τα διαθέσιμα διεθνή μέσα, συμμορφούμενη πλήρως προς τα υφιστάμενα διεθνή νομοθετικά μέτρα, όπως είναι η σύμβαση Espoo και η σύμβαση του Aarhus, και τηρώντας τη δέσμευση της 23ης Ιουνίου 2011 για τη διεξαγωγή ολοκληρωμένων αξιολογήσεων κινδύνων και ασφαλείας ("προσομοίωση ακραίων καταστάσεων"), συνυπολογίζοντας και τις προδιαγραφές που έχουν συμφωνηθεί από την Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Ομάδα Ρυθμιστικών Αρχών Πυρηνικής Ασφάλειας·
- κε) να συνδράμουν στην ανάπτυξη διαφοροποιημένων ενεργειακών πηγών και οδών ανεφοδιασμού στην Λευκορωσία καθώς και στην ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών με την ΕΕ στο πλαίσιο της υλοποίησης διεθνών και περιφερειακών προγραμμάτων "πράσινης οικονομίας", ενισχύοντας ταυτόχρονα την ενεργειακή αποδοτικότητα και τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας·
- κστ) να ενισχύσουν περαιτέρω την περιφερειακή συνεργασία με την Λευκορωσία, μεταξύ άλλων και μέσω των τομεακών πρωτοβουλιών της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης, ιδίως από απόψεως εμπορίου, ενέργειας, περιβάλλοντος και μεταφορών· να ενθαρρύνουν παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών των διμερών οικονομικών φόρουμ αποσκοπώντας ταυτόχρονα στην αποτελεσματικότερη ενίσχυση των δυνατοτήτων των μη κρατικών παραγόντων και στην προώθηση της χρηστής διακυβέρνησης και της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης·
- κζ) να συνεχίσουν να παρέχουν τεχνική και υγειονομική συνδρομή στον πληθυσμό που επλήγη από την πυρηνική καταστροφή στο Τσερνομπίλ·
- κη) να ενθαρρύνουν τη Λευκορωσία να προβεί στη διερεύνηση και ανάπτυξη μη συμβατικών πηγών ενέργειας·

Διαχείριση των συνόρων

- κθ) να ενισχύσουν τη συνεργασία ΕΕ-Λευκορωσίας στην διαχείριση των συνόρων και στον αγώνα κατά του διασυνοριακού εγκλήματος και, ειδικότερα, να συνδράμουν την Λευκορωσία στην ανάπτυξη του συστήματος διαμετακόμισης, στον εκσυγχρονισμό των διαδικασιών των τελωνειακών και των συνοριακών ελέγχων καθώς και στην πλήρη εφαρμογή της έννοιας της ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων·
- λ) να διασφαλίσουν για τους διπλωμάτες και τους πολιτικούς της ΕΕ απρόσκοπτη είσοδο στη Λευκορωσία και απεριορίστες μετακινήσεις εντός της χώρας·
- λα) να παράσχουν, στο πλαίσιο αμοιβαίου συμφέροντος, περαιτέρω εκπαίδευση στην υπηρεσία διαχείρισης των συνόρων της Λευκορωσίας σύμφωνα με το κεκτημένο του Σένγκεν·
- λβ) να εξετάσουν τη δυνατότητα παροχής της κατάλληλης τεχνικής συνδρομής η οποία θα χρησιμοποιηθεί για την εισαγωγή σύγχρονων συστημάτων ελέγχου των συνόρων καθώς και σύγχρονων υποδομών από την πλευρά της ΕΕ·
- λγ) να παράσχουν στις αρμόδιες υπηρεσίες της Λευκορωσίας επαρκή κατάρτιση σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές της ΕΕ όσον αφορά την καθιέρωση του βιομετρικού διαβατηρίου·
- λδ) να δρομολογήσουν εταιρική σχέση στον τομέα της κινητικότητας μεταξύ ΕΕ και Λευκορωσίας και να ενθαρρύνουν τη Λευκορωσία να διαδραματίσει ενεργό ρόλο στην ομάδα Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης για τη μετανάστευση και το άσυλο·
- λε) να ενθαρρύνουν τη συνεργασία μεταξύ της Λευκορωσίας, αφενός, και του Αναπτυξιακού Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών (UNDP) και του Ταμείου των Ηνωμένων Εθνών για τα Παιδιά (UNICEF), αφετέρου, με σκοπό την υποστήριξη προγραμμάτων που αποσκοπούν στην καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων·

Σχετικά με την κοινωνία των πολιτών και τις επαφές μεταξύ ατόμων

- λστ) να αυξήσουν το ποσοστό των έργων που έχουν μεγαλύτερο όφελος και προβολή για το σύνολο του πληθυσμού, κάτι το οποίο θα ενισχύσει την εκ μέρους των πολιτών κατανόηση των αξιών, των προτύπων και των πολιτικών της ΕΕ, και θα τονίσει τα πλεονεκτήματα αυτού του μοντέλου και της εμπειρογνομosύνης· να προβάλλουν, στο πλαίσιο αυτό, την ευκαιρία που προσφέρει το φόρουμ της κοινωνίας των πολιτών, και δη ενόψει της επικείμενης συνάντησης στο Chisinau τον προσεχή Οκτώβριο·
- λζ) να αντιταχθούν συστηματικά και χωρίς συμβιβασμούς σε οποιαδήποτε παραπληροφόρηση και παροχή παραπλανητικών πληροφοριών από της πλευράς των αρχών της Λευκορωσίας σχετικά με τις πολιτικές και τα έργα της ΕΕ, δημοσιοποιώντας και διαδίδοντας όλες τις απαραίτητες για τον σκοπό αυτό πληροφορίες (δεδομένα, αριθμητικά στοιχεία, νομοθεσία)·
- λη) να εντατικοποιήσουν την τεχνική και οικονομική ενίσχυση, μεταξύ άλλων και μέσω του νέου Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Δημοκρατία, προς τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, τα ανεξάρτητα μέσα μαζικής ενημέρωσης, τους υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τις συνδικαλιστικές ενώσεις που

εδρεύουν στη Λευκορωσία ή τις συνδικαλιστικές ενώσεις που εδρεύουν στα κράτη μέλη αλλά έχουν σημαντική επίδραση στη Λευκορωσία· να ωθήσουν την κοινωνία των πολιτών να συμμετάσχει πιο ενεργά στην υλοποίηση, στην παρακολούθηση και στην αξιολόγηση των χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ έργων· να αναβαθμίσουν σημαντικά την διαβίβαση και διάδοση των πληροφοριών που αφορούν την ΕΕ με σκοπό να αναπτύξουν την κατανόηση των πολιτών σε θέματα προσέγγισης της ΕΕ σχετικά με τα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες καθώς και την ανάγκη για κοινωνική και οικονομική πρόοδο·

- λθ) να παράσχουν στήριξη στις οργανώσεις που επιτελούν έργο υπέρ της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όχι μόνο σε αυτές που είναι εγκατεστημένες στη Λευκορωσία αλλά και σε αυτές που βρίσκονται εκτός της χώρας, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αρχές της Λευκορωσίας αρνούνται συστηματικά να παράσχουν σ' αυτές τις οργανώσεις δυνατότητα καταχώρισης· να αναθεωρήσουν κατεπειγόντως τους πρόσφατους νέους κανόνες υποβολής αιτήσεων για χρηματοδότηση από την ΕΕ στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας EIDHR/NSLA, ένα μέσο που αποκλείει ουσιαστικά πολύ γνωστές και αξιόλογες για το έργο τους ΜΚΟ της Λευκορωσίας από τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων·
- μ) να ζητήσουν από τις αρχές της Λευκορωσίας να εφαρμόσουν την απόφαση A/HRC/WGAD/2012/39 της 'Ομάδας εργασίας των Ηνωμένων Εθνών για την αυθαίρετη κράτηση προσώπων' στην υπόθεση του υπερασπιστή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων Ales Bialiatki, στην οποία η Ομάδα Εργασίας απεφάνθη συγκεκριμένα ότι η κράτηση του κ. Ales Bialiatki, Προέδρου του Κέντρου για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα 'Viasna' και Αντιπροέδρου της Διεθνούς Ομοσπονδίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (FIDH), ήταν αυθαίρετη και ότι "αντιβαίνει στις διατάξεις του άρθρου 20, παράγραφος 1, της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (UDHR) και του άρθρου 22 του Διεθνούς συμφώνου για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα (ICCPR)"·
- μα) να παροτρύνουν τη Λευκορωσία να απευθύνει ανοικτή πρόσκληση για όλες τις ειδικές διαδικασίες του ΟΗΕ και να καλέσει σε επίσκεψη στη χώρα τον ειδικό εισηγητή του ΟΗΕ για την κατάσταση των υπερασπιστών ανθρωπίνων δικαιωμάτων·
- μβ) να υποχρεώσουν τις αρχές της Λευκορωσίας να άρουν την ποινική ευθύνη για τη λήψη ξένων επιχορηγήσεων και να επιτρέψουν στις οργανώσεις να διατηρούν κονδύλια σε λογαριασμούς ξένων τραπεζών·
- μγ) να εξετάσουν μονομερώς την δυνατότητα διευκόλυνσης της έκδοσης θεωρήσεων διαβατηρίων και της μείωσης του κόστους από τα 60 EUR σε ένα προσιτό επίπεδο για τους πολίτες της Λευκορωσίας, και τη δυνατότητα να γίνεται πλήρης χρήση των υφιστάμενων εναλλακτικών επιλογών που προσφέρει ο κώδικας για τις θεωρήσεις διαβατηρίων, συμπεριλαμβανομένης της κατάργησης ή της μείωσης των τελών για θεωρήσεις διαβατηρίων μικρής χρονικής διάρκειας, ιδίως για τους νέους, και της διευκόλυνσης και εντατικοποίησης των διαπροσωπικών επαφών και της βοήθειας όσον αφορά την πρόληψη της περαιτέρω απομόνωσης των πολιτών της Λευκορωσίας· επίσης, να εξετάσουν μονομερώς τη μείωση ή κατάργηση των τελών θεωρήσεων διαβατηρίων για μακροχρόνιες θεωρήσεις με απώτερο σκοπό την καθιέρωση καθεστώτος πλήρους απαλλαγής των θεωρήσεων·

- μδ) να καλέσουν τις αρχές της Λευκορωσίας να ξεκινήσουν διαπραγματεύσεις με την ΕΕ για διευκολύνσεις στον τομέα θεωρήσεων διαβατηρίων και συμφωνιών επανεισδοχής με μακροπρόθεσμο σκοπό την θέσπιση καθεστώτος πλήρους απαλλαγής των θεωρήσεων διαβατηρίου ώστε να ενισχυθούν οι επαφές μεταξύ ατόμων· επίσης, να τις καλέσουν να λάβουν επείγοντα μέτρα για την εφαρμογή τοπικών συνοριακών συμφωνιών όσον αφορά θέματα μεταφορών με την Πολωνία και τη Λιθουανία·
  - με) να ενθαρρύνουν τη συνεργασία μεταξύ πόλεων και δήμων της ΕΕ και της Λευκορωσίας αξιοποιώντας τα παραδείγματα ορθών πρακτικών ορισμένων χωρών της ΕΕ, ιδίως της Πολωνίας, της Λιθουανίας και της Λετονίας·
  - μστ) να επιδιώξουν να παράσχουν περισσότερες ευκαιρίες εκπαίδευσης και έρευνας στην ΕΕ σε Λευκώσους στους τομείς της ανώτερης και άτυπης εκπαίδευσης καθώς και της εκπαίδευσης ενηλίκων· να ξεκινήσουν και να υποστηρίξουν ένα πρόγραμμα πρακτικής άσκησης για νέους επαγγελματίες από τη Λευκορωσία στα θεσμικά όργανα της ΕΕ και σε άλλους διεθνείς οργανισμούς· να ενισχύσουν περαιτέρω το Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Ανθρωπιστικών Σπουδών, και να αναπτύξουν και να ενισχύσουν τα εκπαιδευτικά και επαγγελματικά προγράμματα εντός της Λευκορωσίας· να εξασφαλίσουν επαρκή και πάγια χρηματοδότηση του προγράμματος Erasmus Mundus για λευκώσους φοιτητές·
  - μζ) να αναζητήσουν ενεργά ευκαιρίες με σκοπό τη δρομολόγηση διαλόγου με τη Λευκορωσία για την υλοποίηση ριζικών μεταρρυθμίσεων στο ανώτατο εκπαιδευτικό της σύστημα ώστε να αναπτύξουν συγκεκριμένα την ακαδημαϊκή ελευθερία, την θεσμική αυτονομία και να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των φοιτητών για να συμμετάσχουν, ενδεχομένως, στον Ευρωπαϊκό Χώρο Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Διαδικασία Μπολόνια)·
  - μη) καλεί την Διεθνή Ομοσπονδία Χόκεϊ επί Πάγου να επανεξετάσει σοβαρά την απόφασή της να επιτρέψει στη Λευκορωσία να οργανώσει το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Χόκεϊ επί Πάγου το 2014.
2. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει την παρούσα σύσταση στην Αντιπρόεδρο της Επιτροπής / Ύπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας (ΥΕ/ΑΕ), την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), το Συμβούλιο, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη.